105531 - İnternet veya Telefonda Nikah Akdi Yapmanın Hükmü

Soru

İnternet üzerinden görüntülü konuşmayla nikah akdi yapmak geçerli mi? İki tarafın fiziki olarak bir arada olması şart mı?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Evlenecek kişilerin arasında "İcab" ve "Kabul" nikahın rükünlerinden biridir. Bu olmadan nikah olmaz. İcab, kadının velisi veya vekili tarafından ifade edilen evlilik teklifi sözcüğüdür. Kabul ise koca veya vekili tarafından ifade edilen evliliği kabul etme sözcüğüdür.

İcab ve kabulün bir oturumda olması da şarttır. Keşşaf el Kina'da, şöyle geçer: "Şayet Kabul, İcap'tan bir müddet sonra gelse bir mecliste olmaları şartıyla geçerli olur. Ancak akdi, örf olarak kesecek bir şeyin vuku bulmaması gerekir. Şayet kabul'dan önce icaptan sonra ayrılırlarsa icap geçersiz olur. Aynı şekilde örf olarak onu kesecek bir durum vuku bulursa geçersiz olur.

Nikah akdi geçerliliği için şahitlerin bulunması şarttır.

Buna binaen ilim ehli modern iletişim araçlarıyla (İnternet, Telefon vb.) nikah akdinin geçerliliği hususunda ihtilaf etmiştir. Bazıları şahitlerin bulunmaması nedeniyle bu yöntemle yapılan akdi geçersiz sayar. Ancak iki şahsın aynı anda telefonla konuşarak aynı mecliste bulunma hükmünü kabul ederler. İslam Fıkıh Akademisi bu görüştedir.

Daimî Fetva Kurulu ise nikah konusunda tedbir açısından bu yöntemle yapılan nikahın geçersiz olduğunu savunur. Çünkü sesler taklit edilebilir ve aldatma söz konusudur. Şeyh b. Baz Rahimehullah da bu doğrultuda fetva vermiştir.

Görüldüğü gibi sorun aynı mecliste bulunmayla ilgili değildir. Zira iki taraf arasında internet ve

telefon ile yapılan iletişim, aynı mecliste yapılan iletişim hükmündedir. Bu işlemde şahit bulundurmak da mümkündür. Hatta zamanımızda ilerleyen teknoloji araçlarıyla icab esnasında veliyi görmek ve onu işitmek mümkündür. Aynı şekilde karşı tarafın da kocayı görmesi mümkündür.

Bu nedenle açık görülen görüşe göre; hile ve kandırma konusundan emin olunduğunda, koca ve velinin kişiliği tespit edildiğinde, şahitler icap ve kabulü işittiklerinde; telefon ve internet aracılığıyla nikah akdi kıymak caizdir.

Güvenilir bir sonuç isteyen kimse nikahı vekalet yoluyla yaptırabilir. İki şahidin huzurunda koca veya velinin güvendikleri vekil nikahı kıyabilir.

Daimî Fetva Kurulu Fetvası:

Soru: Nikahın şartları yerine getirilir ancak veli ve koca farklı memleketlerde iseler telefon ile nikah akdi kıyılabilir mi?

Cevap: Zamanımızda yaygınlaşan aldatma ve kandırma olaylarını göz önünde bulunduracak olursak ayrıca ses taklidi yapılması kolay ve bu konuda çok yetenekli insanların bulunması itibarıyla, bunun yanı sıra şeriatın insanların namus ve iffetlerini korumakta titiz ve tedbirli davranmasına binaen telefon görüşmelerinde icab ve kabul geçerli değildir. (Daimi Fetva Kurulu 18/90)

Şeyh b. Baz Rahimehullah'ın fetvası:

Soru: Bir kızla evlenmek istiyorum ancak kızın babası başka bir ülkededir. Şu an maddi ve başka sorunlardan dolayı yolculuk yapmam mümkün değildir. Telefonla kızın babasıyla görüşerek kızı isteyebilir miyim ve o da telefonda bana "kızımı seninle evlendirdim" derse nikah geçerli olur mu? Kız bu konuya razı olduğu gibi iki Müslüman şahit de bulunacak ve her ikimizin sözlerine şahitlik edecekler. Bu yöntem şer'i nikah akdi olarak geçerli olur mu?

Cevap: İzah edilen durum anlatıldığı gibi doğruysa ve hiçbir aldatma ihtimali yoksa nikah akdi geçerlidir.

En iyisini Allah bilir.